

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 14. szám
1991. január 17., csütörtök

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 5,80 forint

Légítámadás Bagdad ellen

A Kossuth Rádió éjjel 1 órai híradása szerint repülőgépek bombázták Irak fővárosát

Derűre (há)ború

Miniszterek jönnek-mennek — Feri bácsi nyugdíja — A tű hegye éles

Tallinn még csendben

Miniszeri esküvel kezdődött tegnap az Országgyűlés plenáris ülése. A köztársasági elnök január 16-i hatállyal felmentette tisztségéből (saját kérésére) Györványi Sándor munkaügyi minisztert, Gerbovits Jenő és Kiss Gyula tárca nélküli minisztereket, valamint Nagy Ferenc József földművelési minisztert. Egyidejűleg Kiss Gyulát munkaügyi miniszterre, Nagy Ferenc Józsefet tárca nélküli miniszterre és Gergátz Elemért földművelési miniszterre kinevezte.

Úgy tűnik, hogy a kormánykoalíció a legutolsó lépésig is tartja szavát: ha pártszövetség, legyen szövetség. Függetlenül attól, hogy esetleg némely ellenzéki megnyilatkozásokhoz az illető párt közelebb áll-e, avagy sem.

Mosolyognivaló, hogy az Öböl-háború kapcsán magyar „terroristák és herpetológusok” is megnyilatkoztak: az érintett térségben élő állatok és növények százezreinek pusztulását sérelmezik. Ők ezen alapállásból, mások csupán az emberi tisztesség kapcsán követelik a békét.

Nyugalmi pótlék

A társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény módosításával foglalkozó törvényjavaslat feletti szavazás a határozathozatal előtt felbeszakadt. A kényszerűséget azért rendezte el Szabad György, az Országgyűlés elnöke, mert az egyik módosítás — nem került időben a plénum elé. A képviselők a szavazás során úgy határoztak, hogy az öregségi résznyugdíjat a 20 év szolgálati idő után járó nyugdíj alapján kelljen kiszámítani.

A nyugdíjemelésekre vonatkozó négy alternatíva közül a kombinált, úgynevezett „C” változatot fogadta el szerdán a késő délutáni órákban az Országgyűlés. E változat egyaránt figyelembe veszi a szolgálati időt és a nyugdíjba menetel óta eltelt éveket, ugyanakkor tekintettel van szociális szempontokra is. A nyugdíjemeléseknél a minimum havi 1600 forint, míg a maximum 3000 forint. Az országgyűlési határozat egyúttal rendezi a

gyermekgondozási segélyhez folyósított összeget is. A gyermekgondozási díj minimuma havi 900 forinttal emelkedik.

A plénum utolsóként a családi pótlékról szóló törvény módosításáról döntött, kisebb módosításokkal elfogadva a kormány előterjesztését. A döntés szerint a családi pótlék havi összege egygyermekes családnak 2170, egygyermekes egyedülállónak 2570, kétgyermekes családnak ugyancsak 2570, kétgyermekes egyedülállónak 2900, három- és többgyermekes családnak ugyancsak 2900, valamint a három- és többgyermekes egyedülállónak 3000 forint gyermekenként. Családi pótlék az után a gyermek után jár, aki 16 évesnél fiatalabb; 16 évesnél idősebb, de húszévesnél fiatalabb, és alap- vagy középiskolai oktatási intézmény nappali tagozatán, illetve a dolgozók általános vagy középiskolájában tanul; tartósan beteg; illetőleg testi vagy értelmi fogyatékos.

Úgy tunik, a vilniusi beavatkozás után a Moszkva-hú orosz szervezetek Rigában és Tallinnban is megpróbálkoznak a hatalomátvétellel. Lettország fővárosából az utóbbi napokban barikádemelésekről és heves tüntetésekről érkeztek hírek.

— Milyen a hangulat az éjszt Tallinnban? — a telefonvonal végén Peter Lõmhus, ott élő, magyar származású egyetemista.

— Feszült, nagyon feszült. De ettől eltekintve, Vilniushoz képest rend van. A rádió és televízió a helyi műsorokat is sugározza, és folyamatosan nyugalomra intik a lakosságot. A legfőbb cél most az, hogy megbizonyosodjék, csak egy viszonylag kis rétegnek érdeke a rendzavarás.

— Hirt kaptunk arról, hogy orosz tüntetés volt a Parlament épülete előtt. Hogyan zajlott le?

— A tüntetést az Interfront nevű Moszkva-párti szervezet hirdette meg január 15-én reggelre. Tulajdonképpen nagygyűlés volt, amelyet úgy akartak beállítani, mintha az észtek szervezték volna saját kormányuk ellen. Kék-fekefehér éjszt zászlókkal vonultak a Parlament elé, és a múltbeli áremelések ellen tiltakoztak. Áremelések ellen! Ebben a helyzetben, és ráadásul akkor, amikor a kormány már befagyasztotta az árakat! Végül egy ultimátumot adtak ki, amely követeli, hogy 24 órán belül mondjon le a kormány, és osszassák fel a Parlamentet, mert ellenkező esetben az Interfront általános sztrájkjal bénítja meg az üzemeiket.

— Mennyire egységes az orosz lakosság fellépése?

— Szó sincs arról, hogy a teljes orosz lakosság az Interfronttal rokonszenvezne. Nem: csak a moszkoviták, akik újra a központi hatalmat kívánják. Egyébként az észtországi orosz parlamenti küldöttek között sincs egyetértés, többen elítélik a litvániai akciót. Remélhetőleg az oroszok többsége a kihirdetett sztrájkban sem vesz majd részt.

— Mi hír a katonaságról?

— Észtországban még nincsenek különítményesek, de az újságok szerint a köztársaság határán, Narva városában már gyalogosok jelentek meg. A tallinni rendőrség semlegesnek tűnik, és Savisar miniszterelnök azt nyilatkozta, hogy állandó kapcsolatban van a helybeli laktanyával; az itt állomásozó katonaság — ha csak egészen különleges parancsra nem —, nem lép fel a kormány ellen.

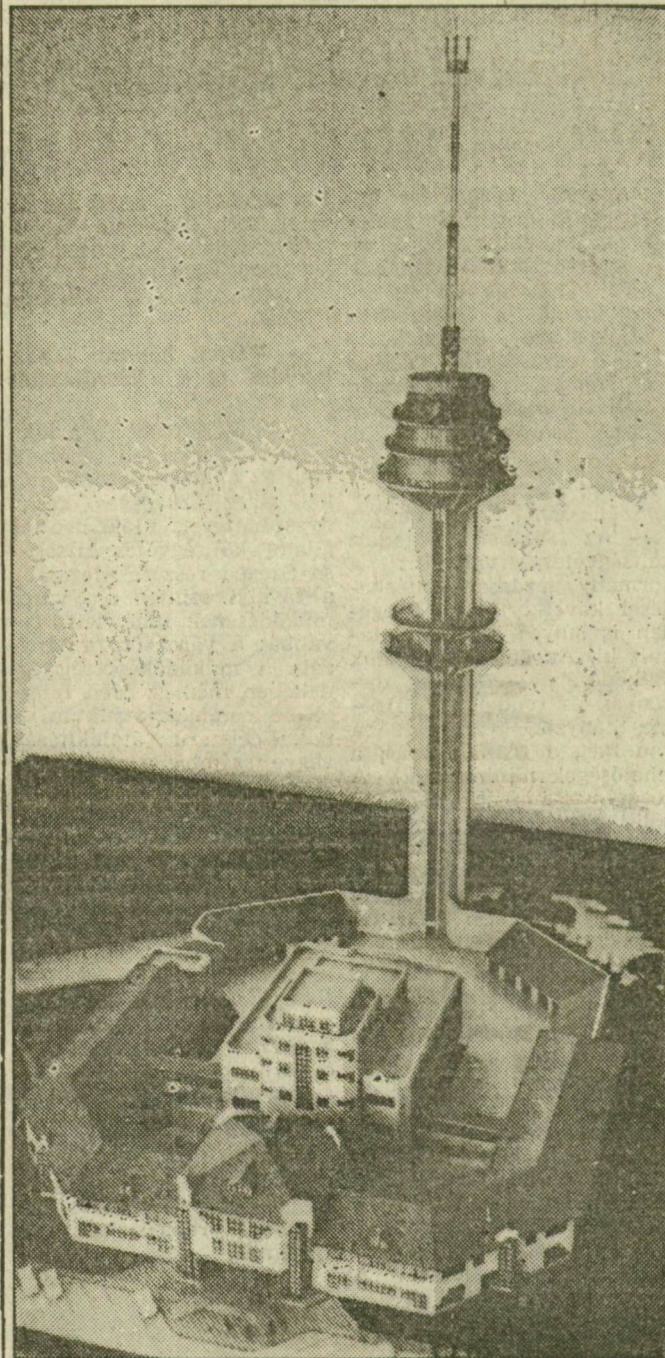
— Miben reménykedhetnek?

— Az észtek számára az jelent reményt, hogy Rüütel elnök, még a litván konfliktus előtt egyezményt írt alá az Orosz Köztársaság vezetőivel, és Borisz Jelcin tallinni látogatásakor is kiderült, az oroszországi oroszok sem támogatják a baltikum központú törekvéseket. Gorbacsov hatalmában pedig itt már mindenki kételkedik.

S. P. S.

Telefonközpont — a holnapnak

A torony előtt szabad az út

Somogyi Károlyné felvétele

A makettet Kratochwill Máttyás készítette

Újra témát kínál a telefontorony. Szombati számunkban az önkormányzat mellett működő, építészektől álló tanácsadó testület véleményét ismertettük. Most a távközlési igazgatóság képviselőjében Kálmán Miklós fejlesztési igazgatóhelyettes és dr. Tóth István beruházási és építési osztályvezető-helyettes álláspontját tolmácsoljuk.

A Délterv-nél elkészült az adótoronnyal egybekapcsolt telefonközpont makettje (Kratochwill Máttyás munkája). A távközlési igazgatóság szakemberei elismerték, hogy a torony körbejárható legyen. A lakossági fórumon fölmerült még a dőléstávolság problémája is — kiderült, hogy ezzel nem is kell számolni.

Annál inkább foglalkoztatóbb megértéssel fogadják a nagyszabású koncepciót. Időt kellett volna hagyni a helyi viták tisztázására.

Nem érzik csak magukénak a felelősséget. Minthogy fontos középületről van szó, a város vezetőinek is vállalniuk kellett volna az időbeni tájékoztatást.

Nem monstrum !

A toronyépítés előtt szabad az út — vagy legalábbis úgy tűnik, hogy az. Az építési engedély kiadásához szükséges 19 pontos hiánypótlási lista minden bekezdésének sikerült megfelelni. Közülük utoljára maradt a minisztérium állásfoglalása a legközelebbi lakóépületig mért távolságról. Meg-

(Folytatás a 2. oldalon.)

A hajnal

A válság legválságosabb éjszakája ez a mai, alig hajnalodik, mégis felébredek. Cigaretta parázslík kezemből, kitékintek a térre, ahol nagyon nagy a csend. Nyugodt hajnal elé nézünk, a kenyérgyárban a reggeli kiflik java már megsült, érzem illatukat.

Emlékeket idézek fel magamban. Olyanokat, melyekre eddig még soha nem gondoltam. Iskolába kellett indulnom reggelenként, anyám tejet, friss kiflit tett elé. A rádió szót, hallgattuk a reggeli híreket. Mindig ugyanúgy kezdődtek. „Az amerikai légierő több hullámban támadta...” „Az amerikai légierő B-52-es nehézbombázói ma reggelre virradóra...” „Helikopter-támadást hajtottak végre... falu ellen az Egyesült Államok hadseregének Vietnámban harcoló egységei.” Egyszer azt is bementék, hogy a tegnapi naptól fogva mit jelent, mit kell, hogy jelentsen a világnak: Mu Lai neve.

Vettem a táskámat, s a falu egyenes főutcáján elmentem az iskoláig. Éveken át ugyanolyan izű tejjel és ugyanazokkal a hírekkel kezdődtek a reggelek. Napközben leckéket mondtam fel, mert gyerek voltam még, és inkább a foci érdekelt, mint a hírek mondai mögött rejtőző, elképzelhető és elképesztő valóság. Már felnőtt. Ezen a hajnalon újabb cigarettát sodornak ideges ujjaim. Voltam katona, többször rántottam el fegyverek ravaszát, láttam, hogyan rombol az egészen apró golyó is. Nagyon jól kezelték a rám bízott fegyvereket. Cél-táblára, lemezből kivágott emberalakra, papírra festett képre.

A rádió most mondja a reggeli híreket. Finoman hátára fordítom az enyémet, kiveszem belőle az elemet. Már csak a tejet és a kiflit akarom reggelire.

Czégény József

Az önkormányzatok érdekvédelme

Kecskeméten tanácskozott nemrégiben a Megyei Jogú Városok Szövetsége. Szegedet Tühegyi József alpolgármester képviselte.

— A tárgyalások legfőbb célja az önkormányzatok érdekvédelmi rendszerének kialakítása volt. Az a szándékunk, hogy létrehozzuk az önkormányzatok konföderációját. E forma tiszteletben tartja az egyes önkormányzatok szuverenitását, így jeleníti meg a különböző érdekeket, képviseli az eltérő nézeteket, véleményeket, beleértve a kisebbségi álláspontokat is. A TÖOSZ (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége) pénteki kongresszusán egy beadvánnyal élünk, amelyben felveszük az érdekvédelmi feladatot. A TÖOSZ (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége) pénteki kongresszusán egy beadvánnyal élünk, amelyben felveszük az érdekvédelmi feladatot. A TÖOSZ (Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége) pénteki kongresszusán egy beadvánnyal élünk, amelyben felveszük az érdekvédelmi feladatot.

nagyobb területi egységeként, régióként tömörülhetnek, mindennemű alá-fölrendeltségi viszony nélkül.

— A TÖOSZ erre nem alkalmas? Tevékenysége mennyiben vitatható?

— Ki akarjuk iktatni az önkormányzati érdekvédelemből azt az intézményeshivatali szemléletet, amely a TÖOSZ felépítéséből, működéséből adódna. A TÖOSZ alapszabálya az egy település — egy voks koncepcióval összemosza a különböző érdekeket ahelyett, hogy érdemben megjeleníteni próbálná. Láthatóan nem tesz különbséget mondjuk Szeged és Balástya között, nem képviseli meggyőzően egyik felet sem, legkevésbé a nagyvárosokat, hiszen több millió ember csupán néhány szavazatot tudna felvonultatni ezen a módon. A TÖOSZ-nak a kamarák fel-

(Folytatás a 2. oldalon.)